

TALOUSARVIOALOITE 592/2002 vp

Määrärahan osoittaminen Helsingin saksalaiselle kirjastolle

Eduskunnalle

Juuri 120 vuotta täyttänyt Saksalainen kirjasto on saanut rahoituksensa lähes koko olemassaoloaikansa ja säännöllisesti vuodesta 1955 Saksan liittotasavallalta, Auswärtiges Amtin kautta. Viime vuosikymmenet yli 90 % kirjaston menoista on saatu avustuksina Saksasta, loput jäsenmaksuina, erilaisina projektiaavustuksina opetusministeriöltä ja erilaisilta säätiöiltä ja rahastoilta. Mm. henkilökunnan (aikaisemmin kolme, sittemmin vuodesta 1990 kaksi ja puoli ja vuodesta 1996 vain kaksi työntekijää) palkat on ollut pakko maksaa itse asiassa Auswärtiges Amtin projektimäärärahoista. Kirjahankinnat on suurimmaksi osaksi saatu lahjoituksina InterNationes-järjestöltä.

Kirjasto on koonnut pitkänä olemassaoloaikaan noin 35 000 niteen kokoelman, joka on lajissaan ainutlaatuinen ja esim. Helsingin yliopiston kirjastoa täydentävä saksan kielen ja saksankielisen kulttuurin alueella. Sen käyttäjiä ovat etenkin saksan kielen tutkijat, opettajat ja opiskelijat koululaiset mukaan luettuina, tiedotusvälineiden edustajat, saksan kielestä, saksankielisestä kulttuurista muutoin kiinnostuneet, Suomessa asuvat saksaa puhuvat ym. Kävijöitä on vuodessa 5 000—6 000.

Kirjaston taustalla on Saksalaisen kirjaston yhdistys, joka on suomalainen. Siitä huolimatta rahoitus on tullut Saksasta. Jo usean vuoden ajan saksalainen rahoittaja on ilmoittanut, että se ei enää yksin voi vastata kirjastosta, joka palvelee nimenomaan toisen maan kansalaisia, ja edellyt-

tää Suomen osallistuvan tasavertaiselta pohjalta kirjaston resursointiin. Vuosibudjetti on tällä hetkellä 574 000 mk. Saksa on pienentänyt tukeaan jo vuodesta 1991. Tuolloin avustus oli vielä 526 510 mk, kahtena viime vuonna enää 428 000 mk. Tämän vuoksi työntekijöiden määrää on ollut pakko vähentää, mikä on johtanut mm. aukioloaikojen supistumiseen.

Mainittakoon, että vuosikymmenten ajan Saksan maksamista kirjastotyöntekijöiden palkoista verot on maksettu Suomeen, kunnallisvero Helsinkiin. Verojen määrä ylittää moninkertaisesti sen projektituen, jonka Saksalainen kirjasto, tämä eräs suomalais-saksalaisten suhteiden vanhimmista kulttuurilaitoksista, on saanut Suomen valtiolta. Helsingin kaupungilta kirjasto ei ole koskaan saanut minkäänlaista tukea.

Tällä hetkellä Saksalainen kirjasto on tilanteessa, jossa sen olemassaolo on joutunut vaaka- laudalle. Jos Suomesta tukea perusrahoitukseen ei löydy, kirjaston tilanne käy kestäättömäksi ja sitä uhkaa sulkeminen 120 toimintavuoden jälkeen. Tämä olisi tuhoisaa saksankieliselle kulttuurille Suomessa, koska samaan aikaan nyt ainoa Suomessa toimiva Goethe-instituutti Helsingissä on lakkauttamassa omaa kirjastoaan.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 29.90.52 lisäyksenä 25 000 euroa Helsingin Saksalaisen kirjaston tukemiseen.

TAA 592/2002 vp — Liisa Jaakonsaari /sd

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Liisa Jaakonsaari /sd